

# Teşvik paketi açıklandı

Başbakan Erdoğan, yeni yatırımlardan elde edilecek kârdan yatırımcıların yüzde 20 yerine birinci bölgede yüzde 10, ikinci bölgede yüzde 8, üçüncü bölgede yüzde 4 ve dördüncü bölgede yüzde 2 oranında kurumlar vergisi ödeyeceklerini açıkladı.

Türkiye'nin beklediği "Teşvik Paketi" Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklandı. Açıklamayı bizzat yapan Başbakan Erdoğan pakete ilişkin bilgi verdi: "Yatırımcıların yeni yatırımlarından kaynaklanan faaliyetleriyle ilgili olarak elde edecekleri kârdan yüzde 20 yerine, burası çok önemli birinci bölgede yüzde 10, ikinci bölgede yüzde 8, üçüncü bölgede yüzde 4 ve dördüncü bölgede ise yüzde 2 oranında kurumlar vergisi ödeyecektir. İndirimli kurumlar vergisi oranlarından yararlanma süresi, bölgelere ve yatırım büyüklüğüne göre değişecektir."

Az gelişmiş bölgelere yatırım yapanların, daha uzun süreyle bu imkândan faydalanacağını kaydeden Başbakan Erdoğan yatırım yapanların sağladıkları yeni istihdam için SSK işveren primini birinci bölgede iki yıl, ikinci bölgede üç yıl, üçüncü bölgede beş yıl, dördüncü bölgede yedi yıl boyunca ödemeyeceğini söyledi. Üçüncü ve dördüncü bölgelerde yatırım yapanların kullandıkları TL kredi faizinin üçüncü bölgede üç puanını, dördüncü bölgede beş puanını Hazine'nin karşılayacağını belirten Başbakan Erdoğan "Bu oranlar döviz cinsi krediler için sırasıyla bir ve iki puan olarak belirlendi. Kredi faiz desteğinin üst limitleri, ar-ge ve çevre yatırımları için 300 bin lira, diğer yatırımlarda ise 500 bin lira olacaktır. Büyük proje yatırımları ile bölgesel ve sektörel bazda belirlenmiş yatırımlar, yatırım yeri tahsis desteğinden de faydalanacaktır" dedi.

Bölgesel farklılıkları gidermek, üçüncü ve dördüncü bölgelerde istihdamı artırmak amacıyla tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde birinci ve ikinci bölgelerde üretim yapan girişimcilere yeni bir fırsat sunduklarının altını çizen Başbakan Erdoğan sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu kapsamda 2010 yılı sonuna kadar birinci ve ikinci bölgeden üçüncü ve dördüncü bölgeye taşınacak firmaların en az 50 istihdam sağlamak koşuluyla beş yıl süreyle SSK işveren primi Hazine tarafından karşılanacak, bu firmalara kurumlar vergisi yüzde 20 yerine yüzde 5 olarak uygulanacak ve nakliye masrafları da tarafımızdan karşılanacaktır."

## "On iki sektörde yatırımlar desteklenecek"

Başbakan Erdoğan, burada önemli bir hususu da hatırlatmak istediğini ifade ederek, "Biz bu teşvik paketini, kriz ortamını fırsata çevirmek ve rekabet gücümüzü artırmak amacıyla yürürlüğe koyuyoruz. Dolayısıyla bu sistemden faydalanacak yatırımların en kısa

## Incentive package announced

*Prime Minister Erdoğan announced that out of profits to be obtained from new investments, investors will pay corporation tax at the rate of 10 percent instead of 20 in zone 1, 8 percent in zone 2, 4 percent in zone three and 2 percent in zone 4.*

The "Incentives Package" Turkey was anticipating was announced by Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan. Making the announcement, Prime Minister Erdoğan provided information on the package: "Investors, on profits they will obtain relating to operations arising from their new investments will pay, this is very important, corporation tax at the rate of 10 percent in zone one instead of 20 percent, 8 percent in zone 2, 4 percent in zone three and 2 percent in zone 4". The duration of enjoying such discounted corporation tax rates will vary by region and size of investment.

Noting that those investing in underdeveloped regions will enjoy this facility for a longer time period, Prime Minister said that investors will not pay the SSK employer's contribution on new employment they provide for two years in zone one, three years in zone two, five years in zone three and seven years in zone four. Noting that those investing in zones three and four will have three points of the interest of TL loans they utilize covered by treasury and this figure will be five points for zone four, said; "These rates were set as one and two points respectively for foreign currency loans. The upper limits of the loan interest support will be 300,000 TL for R&D and environmental projects and 500,000 TL for other projects. Major projects and investments specified by zone and sector will also get investment site allocation support".

Underscoring that for eliminating regional differences and to increase employment in zones three and four, they are offering a new opportunity to entrepreneurs operating in zones one and three in the sectors of textile, clothing and ready-made wear, leather and leather products, Prime Minister Erdoğan added; "In this context, the SSK employer's contribution of firms which will move to zone three or four from zone one and two until the end of 2010, will be covered by Treasury for a period of five years, provided they create minimum 50 jobs. Corporation tax will be 5 percent instead of 20 percent for such firms and their move-related costs will be paid by us".

## "Capital expenditures will be supported in twelve industries"

Prime Minister Erdoğan, noting that he wanted to underscore an important point, said; "We are implementing this incentives





Türkiye'nin 4 bölgeye ayırdığı yeni teşvik paketi toplantısına Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ekonomi kurmayları ile birlikte katıldı. Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Ali Babacan ve Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Zafer Çağlayan da toplantıda yer aldı.

*Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan attended the new incentives package meeting dividing Turkey into 4 zones, with his consultants on the economy. Also at the meeting were Minister of State in Charge of the Economy, Ali Babacan and Minister of State in Charge of Foreign Trade, Zafer Çağlayan.*

sürede hayata geçirilmesini de hedefliyoruz. Bu çerçevede yeni yatırım teşvik sisteminden sadece 2010 yılı sonuna kadar başlanmış olan yatırımların faydalanacağını önemle vurgulamak istiyorum. Süre 2010. Oraya kadar bunun başlamış olması gerekiyor” dedi.

Başbakan Erdoğan, bu teşvik sistemiyle 81 ilin tamamının az ya da çok teşvik desteğinden yararlanacağını söyledi. İşte Başbakan Erdoğan'ın konuşmasından öne çıkan başlıklar: “Bölgesel, sektörel ve genel teşvikler sağlanacak. On iki sektörde büyük yatırımlar desteklenecek. İki yüz elli milyon TL'yi geçen yatırımlar teşvik kapsamında olacak. Yüksek teknoloji ve sermayeli madencilik sektörü de teşvik kapsamında olacak. Bölgesel teşvikte, gelişmişlik farkını dikkate alacağız. Doğu ve Güneydoğu'da tarım ve tarıma dayalı imalat desteklenecek. Türkiye'yi bölgesel teşvik açısından dörde ayırdık. Böylece 81 il az ya da çok tüm teşviklerden yararlanacak. İki bölgede teknoloji yatırımları desteklenecek. İki yüz bin işsize meslek eğitimi verilecek. Özel sektörde staj yapacaklara altı ay maddi destek sağlanacak. Yirmi beş milyon TL'nin altında cirosu olan KOBİ'ler sistemden yararlanacak. Ağırlıklı olarak doğu ve güneydoğu illerimizin yer aldığı bölgelerde, tarım konfeksiyon deri gibi sektörler teşvik edilecektir. Bu bölgelerde turizm sağlık eğitim yatırımları desteklenecektir. İkinci bölgede teknoloji sektörü teşvik edilecektir. İstihdam paketinin maliyeti bir milyar TL'yi bulabilir. Yatırım yapanlar sağladıkları yeni istihdam için SSK işveren primini ilk bölgede iki yıl, ikincide üç yıl, üçüncüde beş yıl, dördüncüde yedi yıl boyunca ödemeyeceklerdir.”

package for turning the downturn environment into an opportunity and to enhance our competitiveness”. Therefore, we are aiming at launching of projects to utilize this system as soon as possible. I want to stress that only projects started until the end of 2010 will enjoy this new capital expenditure incentives system. The deadline is 2010. These will have started until then”. Prime Minister Erdoğan said that under this incentives system, the entirety of 81 provinces will enjoy some incentive support. The highlights of Prime Minister's speech are as follows: “Regional, sectoral and overall incentives will be offered. Major projects in twelve industries will be supported. Projects over 250 million TL will be covered by incentives. High technology and mining industry with capital will be covered by the incentives. In regional incentives, we will take into account the disparity of development. In the east and the south-east, agriculture and agriculture based production will be supported. We are dividing Turkey into four zones in terms of regional incentives. Hence, 81 provinces will be enjoying all incentives to a degree. In two zones, technological investments will be given support. Two hundred thousand unemployed will receive vocational education. Financial support will be given to those being trained in the private sector for six months. SMSEs with turnovers under 25 million TL will benefit from the system. Predominantly, in zones including our eastern and south-eastern provinces, industries like agriculture, clothing and leather will be provided incentives. In these zones; tourism, health and education projects will be supported. In zone two, the technological sector will be given support. The cost of the employment package may reach one billion TL. Those investing will not pay the SSK employer's contribution for new jobs they create for two years in zone one, for three years in zone two, five years in zone three and seven years in zone four”.

# SERFED'den Başbakan Erdoğan'a mektup

## Letter from SERFED to Prime Minister Erdoğan

Yeni teşvik paketinde bazı seramik sektörü firmalarının teşvikten yararlanamadığını gören SERFED, görüş, öneri ve taleplerini Başbakan Erdoğan'a yazdığı bir mektupla ilettili.

*SERFED, seeing that certain ceramic industry firms cannot take advantage of the incentives in the new incentives package; transmitted its views, proposals and requests in a letter addressed to Prime Minister Erdoğan.*

Türkiye'yi dört bölgeye ayıran yeni teşvik paketi 4 Haziran 2009 tarihinde Başbakan Erdoğan tarafından, ekonomi kurmaylarının da hazır bulunduğu toplantıyla açıklanmıştı. Bu açıklamadan dört gün sonra 8 Haziran 2009 tarihinde Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED) adına Genel Sekreter Germiyan Saatçioğlu imzasıyla bir mektup kaleme alındı. Başbakan Erdoğan'a hitaben yazılan ve seramik sektörünün görüş ve önerilerini içeren bu mektup da açıklanan teşvik paketi memnuniyetle karşılanırken, bazı eksikliklerle ilgili sanayicilerin talepleri iletildi.

Bu mektupta SERFED, yeni teşvik paketi ile ilgili şu taleplerini dile getirdi: "Hali hazırda Yüksel Seramik firmasının faaliyette bulunduğu ve bu sebeple seramik karo üretiminin mevcut olduğu Aydın ili, TR32 Aydın, Denizli, Muğla bölgesine girmektedir. Bu bölge seramik üretimi konusunda teşvik gören bölgeler arasında bulunmaktadır.

Hali hazırda Çanakçılar seramik firmasının faaliyette bulunduğu ve bu sebeple seramik sağlık gereçleri üretiminin mevcut olduğu Zonguldak ili, TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın bölgesine girmektedir. Bu bölge seramik üretimi konusunda teşvik gören bölgeler arasında bulunmamaktadır.

Hali hazırda Ece Banyo firmasının faaliyette bulunduğu ve bu sebeple seramik sağlık gereçleri üretiminin mevcut olduğu Çorum ili, TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya bölgesine girmektedir. Bu bölge seramik üretimi konusunda teşvik gören bölgeler arasında bulunmamaktadır.

Hali hazırda Türkuaz Seramik firması ve Martı Seramik firmasının faaliyette buldukları ve bu sebeple seramik sağlık gereçleri üretiminin mevcut olduğu Kayseri ili, TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat bölgesine girmektedir. Bu bölge seramik üretimi konusunda teşvik gören bölgeler arasında bulunmamaktadır.

Seramik Federasyonu, yukarıda bahsedilen seramik üretimlerinin ülkemiz seramik üretimi kapasitesi içerisinde önemli yerlere sahip olup yakın gelecekte tevsi yatırımları ile genişleme planları olduğunu bildirmiştir. Bu nedenle adı geçen TR32, TR72, TR81 ve TR83 bölgelerinin de seramik üretiminde teşvik göreceği diğer bölgelerde olduğu gibi, "seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı" açıklamasıyla Teşvik Paketi'ndeki 'Bölge Bazında Desteklenecek Sektörler' kapsamına alınmasını Başbakanlıktan istemiştir."

The new incentives package dividing Turkey into four zones was announced by Prime Minister Erdoğan on June 4, 2009 at a meeting attended by his economic consultants. Four days after this announcement, a letter was written signed by Secretary General Germiyan Saatçioğlu in the name of Turkish Ceramics Federation (SERFED) on June 8, 2009. This letter, addressed to Prime Minister Erdoğan, containing the views and recommendations of the ceramics industry, while expressing satisfaction with the announced incentives package, related the requests of industrialists in connection with certain deficiencies.

In this letter, SERFED articulated the following requests regarding the new incentives package: "Presently, the province of Aydın, where Yüksel Seramik is operating and therefore, already there is ceramic tile production, is in the TR32 Aydın, Denizli, Muğla zone. This zone is not among those getting incentives in relation to ceramic production.

The province of Zonguldak where presently Çanakçılar ceramic firm is operating and therefore, already there is production of ceramic sanitary ware, is in the TR81 Zonguldak, Karabük, Bartın zone. This zone is not among those getting incentives in relation to ceramic production.

The province of Çorum where presently Ece Banyo firm is operating and therefore, already there is production of ceramic sanitary ware, is in the TR83 Samsun, Tokat, Çorum, Amasya zone. This zone is not among those getting incentives in relation to ceramic production.

The province of Kayseri where presently Türkuaz Seramik ceramic firm is operating and therefore, already there is production of ceramic sanitary ware, is in the TR72 Kayseri, Sivas, Yozgat zone. This zone is not among those getting incentives in relation to ceramic production.

Ceramics Federation has stated that the aforementioned ceramic production has an important place among the ceramic output capacity of our country and such firms have plans for expansion through new investments in the near future. Therefore, it has asked the Office of the Prime Ministry that the said TR32, TR72, TR81 and TR83 zones be also included in the "Sectors to be Given Support by Zone" in the incentives package like in other zones which will get support in production of ceramic ware under the note "sanitary ware made of ceramic, ceramic insulation materials, ceramic tile and paving stone production".





## YAPIDA NE VARSA HEPSİ BU FUARLARDA...



22. TURKEYBUILD

2009



YAPI ANKARA  
FUARI

1 - 4 EKİM

ALTINPARK EXPO CENTER

[www.yapiankara.com](http://www.yapiankara.com)

15. TURKEYBUILD

2009



YAPI İZMİR  
FUARI

15 - 18 EKİM

KÜLTÜRPARK FUAR ALANI

[www.yapizmir.com](http://www.yapizmir.com)

**YAPI 2009 Uluslararası Yapı, İnşaat Malzemeleri ve Teknolojileri Fuarları**

[www.yemfuvar.com](http://www.yemfuvar.com)



**YEM**  **YAPI-ENDÜSTRİ  
MERKEZİ**

Fulya Mah. Yeşilçimen Sok. No: 12/430 (Polat Kulesi Yanı)  
34394 Fulya / İstanbul Tel 0212 266 70 70 Faks 0212 266 70 10  
[info@yemfuvar.com](mailto:info@yemfuvar.com)

# İhracatta ABD stratejisi

## USA strategy in exports

Dış Ticaret Müsteşarı Tuncer Kayalar, ABD ile ihracatı artırmak için hedef eyaletler olarak belirledikleri New York, Kaliforniya, Teksas, Georgia, Illinois ve Florida'ya butik ticaret heyetleri göndereceklerini belirtti.

Dış ticarete ve ihracatta Türkiye için önemli ülkelerden biri olan ABD'ye yeni bir stratejik yaklaşım gündemde. Dış Ticaret Müsteşarı Tuncer Kayalar, ABD pazarında yapılan yatırımlardan sonuç alabilmek için sabırlı olmak gerektiğini vurguladı. ABD'nin eyaletlerden oluşması ve her eyaletin kendine has ekonomik, sosyal ve yasal yapısının bulunmasının, pazara girişte dikkate alınması gereken bir husus olduğunu söyleyen Kayalar, ABD pazarına yönelik 2006 yılında uygulamaya konulan "ABD ile Ticaret ve Yatırım Geliştirme Stratejisi" ile ihracatı artırmaya yönelik olarak "eyalet bazlı" ve "sektör bazlı" bir yaklaşım benimsendiğini anlattı. Bu çerçevede, ABD'nin elli eyaletinden GSMH büyüklükleri ve dış ticarete oynadıkları rol itibarıyla dikkat çeken New York, Kaliforniya, Teksas, Georgia, Illinois ve Florida'nın hedef eyaletler olarak belirlendiğini kaydeden Kayalar, ABD'deki yerleşik Türk kuruluşlarına stratejilerini tanıtmak ve onların sağlayabileceği desteği belirlemek üzere, New York, Şikago, Los Angeles gibi şehirlerde Türk dernekleri ve fahri konsoloslara ile görüşüldüğünü, işbirliği modelleri oluşturulduğunu kaydetti.

Stratejinin en önemli unsuru olarak tanıtım atağı başlatılması konusuna ağırlık verildiğini anlatan Kayalar, şöyle konuştu: "Tanıtım faaliyetlerini iki önemli kısımda incelemek mümkün. Birincisi, uzun vadeli olarak adlandırabileceğimiz ve büyük ölçüde Türkiye'nin ve Türk malının imajının güçlendirilmesine yönelik faaliyetlerdir. Bu kapsamda, örneğin Turquality projesi kapsamındaki çalışmalarda ve ayrıca fındık, deri ve seramik tanıtım gruplarının faaliyetlerinde Türk malı imajının güçlendirilmesi ve kalite unsurunun ön plana çıkarılması amacı güdülmektedir. İkincisi ise daha kısa vadede gerçekleştirilecek ve doğrudan firmalarımızı dağıtım kanalları ile tanıştıracak girişimlerdir. Bahse konu hedefler kapsamında, 2006 yılından bu yana bir dizi faaliyet gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, 2007 yılında ticaret temsilciliklerimizin bulunduğu New York ve Washington'un yanı sıra, Şikago ve Los Angeles'ta da temsilcilikler açılmış, böylece Amerika'daki firmalarımıza sağlanan hizmetlerin artırılması amaçlanmıştır. ABD'ye yönelik ticaret ve butik ticaret heyetleri düzenlenmiş, TAIK-ATC Konferansı başta olmak üzere çeşitli konferanslara katılım sağlanmıştır.

*Undersecretariat of Foreign Trade Tuncer Kayalar said that they are going to send boutique trade missions to New York, California, Texas, Georgia, Illinois and Florida they designated to be target states for increasing exports to USA.*

*There is a new strategic approach for USA which is one of the important countries for Turkey in international trade and exports. Undersecretariat of Foreign Trade, Tuncer Kayalar, stressed that one has to be patient to get results from investments made in the US market. Commenting that it is a matter to be considered when entering the market that USA comprises states, with each state having its own economic, social and legal structure; Kayalar pointed out that by the "Strategy of Development of Trade and Investments with USA" implemented in 2006 for the US market, a "state based" and "sector based" approach was adopted for increasing exports. Noting that in this context New York, California, Texas, Georgia, Illinois and Florida, which were prominent for the role they played in international trade and their GNP sizes out of the fifty states of USA, were designated as target states; said that contacts were made with Turkish associations and honorary councils and new models of collaboration were built in cities like New York, Chicago and Los Angeles to introduce their strategies to Turkish organizations situated in the US and to determine the support they will provide.*

*Noting that the issue of initiation of a promotion campaign was emphasized as the most important element of this strategy, said; "It is possible to examine the promotion activities in two important segments. The first one is those activities focused largely on boosting of the image of Turkey and Turkish made goods which we can call long-term. In this context, for example, in the activities under the project Turquality and also in the efforts of hazelnuts, leather and ceramic promotion groups, the aim is to boost the image of Turkey and to emphasize the element of quality. The second one is the endeavors which will introduce our firms directly to distribution channels which can be achieved in the shorter term. As part of these targets, a series of activities have taken place since 2006. Firstly, in 2007, in addition to New York and Washington where we have trade representation offices, such offices were opened in Chicago and Los Angeles, too, seeking to enhance the services provided to our firms in the US. Trade and boutique trade missions were organized for USA and various conferences led by TAIK-ATC Conference were participated in.*

# Sanayide düşüş yavaşladı

Krizin etkisiyle sanayi üretiminde düşüş yavaşlasa da devam ediyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, sanayi üretimi Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18,5 azaldı. CNBC-e anketinde yüzde 18,3 düşüş bekleniyordu. Üretimde bir önceki aya göre ise yüzde 1,4 artış oldu. Sanayi üretimi Şubat ayında yüzde 23,8 ile düşüş rekoru kırmıştı. Ana sanayi grupları bazında, Nisan'da bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek düşüş yüzde 41,8 daralma ile sermaye malı imalatında görülürken, aramalı malı imalatı yüzde 20, dayanıklı tüketim malı imalatı yüzde 15,4, enerji yüzde 6,9 ve dayanıksız tüketim malı imalatı yüzde 4,2 oranında düşüş gösterdi. Nisan ayında sanayi üretiminde en büyük daralma yüzde 50,2 ile otomotiv imalatında gerçekleşirken, bunu yüzde 35,2'lik düşüşle makina ve teçhizat hariç metal ürünleri imalatı, yüzde 33,2'lik düşüşle de kok kömürü rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı takip etti. TÜİK verilerine göre, toplam sanayi üretim endeksi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 20,9, Şubat ayında yine bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23,8, Ocak ayında ise yüzde 21,3 daralmıştı. Sanayi üretimindeki daralma, Ağustos 2008'den beri devam ediyor.

## Decline in the industry slows down

*The decline in industrial production due to the impact of the crisis is continuing albeit slowly. According to Turkish Statistics Authority (TÜİK) data, industrial production dropped by 18.3 percent in the month of April over the same month last year. A drop of 18.3 percent was expected in the CNBC-e survey. An increase of 1.4 percent took place in production over the previous month. Industrial production had broken the record for declines with a drop of 23.8 percent in February. On the basis of main industry segments, the highest drop in April compared to the same month of the previous year was in the capital goods sector with a decline of 41 percent, with intermediate goods production dropping by 20 percent, durable consumer goods production by 15.4 percent, energy by 6.9 percent and non-durable consumer goods production coming down by 4.2 percent. The greatest decline in industrial production in April was in the field of automotive by 50.2 percent, followed by production of metal goods except machinery and equipment with 35.2 percent and coke refined petroleum products with a drop of 33.2 percent. According to TÜİK data, the total industrial production index came down by 20.9 percent compared to the same month of the previous year in March, 23.8 percent compared to the same month of the previous year in February and 21.3 percent in January. The decline in industrial production has been continuing since August 2008.*



## Türkiye 2008'de yüzde 1,1 büyüdü

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye ekonomisinin 2008 yılında yüzde 1,1 oranında büyüdüğünü açıkladı. Ekonomi, geçen yılın son çeyreğinde ise yüzde 6,2 küçüldü. TÜİK, üretim yöntemiyle hesaplanan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) 2008 dördüncü çeyrek ve yıllık geçici sonuçlarını açıkladı. Buna göre, üretim yöntemiyle hesaplanan GSYH tahmininde, 2008 yılı dördüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla GSYH, yüzde 5,7'lik artışla 232 milyar 149 milyon lira oldu. Sabit fiyatlarla ise bu dönemde ekonomi yüzde 6,2'lik azalışla 24 milyar 448 milyon lira olarak belirlendi. Bu arada, 2008 yılı GSYH değeri cari fiyatlarla yüzde 12,7'lik artışla 950 milyar 144 milyon lira, sabit fiyatlarla yüzde 1,1'lik artışla 102 milyar 328 milyon lira oldu. 2008 yılında kişi başına GSYH, cari fiyatlarla 13 bin 367 lira, dolar cinsinden 10 bin 436 dolar olarak hesaplandı. 2008 yılı büyüme hedefi yüzde 4 olarak belirlenmişti.

## Turkey grew by 1.1 percent in 2008

*Turkish Statistics Agency (TÜİK) announced that the Turkish economy grew by 1.1 percent in 2008. In the last quarter of last year, on the other hand, the economy contracted by 6.2 percent. TÜİK announced the 2008 fourth quarter and yearly provisional results for gross domestic product (GNP) calculated by the production method. Accordingly, in the GNP estimates calculated by the production method, GNP was 232,149,000,000 Liras with an increase of 5.7 percent with current prices compared to the same period of the previous year, in the fourth quarter of 2008. Using fixed prices, the economy contracted by 24,448,000,000 Liras with a drop of 6.2 percent in this period. In the meantime, year 2008 GNP became 950,144,000,000 Liras with an increase of 12.7 percent with current prices and 102,328,000,000 Liras with an increase of 1.1 % using fixed prices. Per capita GNP was calculated as 13,367 Liras with current prices and 10,436 USD in Dollars in 2008. The growth target of 2008 was set as 4 percent.*

# Dünya ekonomisinde daralma yüzde 1,7

Dünya Bankası, küresel büyümenin bu yıl 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ilk kez yüzde 1,7 daralacağını bildirdi. Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasılasının bu yıl yüzde 2 daralacağı, 2010'da ise yüzde 1 büyüyeceği de ifade edildi.

Dünya Bankası'nın, revize ettiği Küresel Ekonominin Görünümü raporuna göre, küresel ekonominin bu yıl yüzde 1,7 daralması bekleniyor. Bu dünyada üretimin 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez daralacağı anlamına geliyor. OECD ülkelerinde ekonominin yüzde 3 ve gelişmiş ülkelerde yüzde 2 küçüleceği de belirtilen raporda, küresel ekonominin 2010'da ise zayıf bir büyüme göstereceği kaydedildi. Gelecek yıl küresel ekonominin yüzde 2,3 büyümesinin beklendiği, ancak gelişmekte olan ülkelerde ödemeler dengesi krizinin çıkması halinde bunun küresel ekonominin düzelmesine zarar vereceği belirtilen raporda, diğer bir riskin ise finansal sektörde devam eden sorunlar nedeniyle kredi piyasalarında düzelmenin çok yavaş ilerlemesi olacağı ifade edildi. Dünya Bankası, 2010'da küresel ekonomi büyümeye başlasa bile üretim seviyelerinin düşük kalmaya devam edeceğini, mali baskıların ve işsizliğin artmaya devam edeceğini vurguladı. Mal ve hizmetlerde küresel ticaretin bu yıl yüzde 6,1 düşmesinin beklendiği bildirilen raporda, 2009'da petrolün varil fiyatının 47 dolar olacağı ve petrol dışı malların fiyatlarının düşük olmasının tahmin edildiği kaydedildi.

Raporda, gelişmekte olan ülkelerin 2008 yılında yüzde 5,8 olan gayrisafi yurt içi hasılasının, bu yıl yüzde 2,1'e düşeceği belirtildi. Dünya Bankasının Kasım 2008'de yayımladığı raporda gelişmekte olan ülkelerin 2009'da yüzde 4,4 büyüyeceği tahminini yarı yarıya azaltması, küresel mali ve ekonomi koşullarının hızla kötüleştiğine işaret ediyor. Gelişmekte olan ekonomilerin, cari işlem açığı ve zamanı gelen özel sektör borçları ödemesi nedeniyle dış finans ihtiyacının muhtemelen 2009'da 1,3 trilyon dolara yükseleceği ifade edilen raporda, sermaye akışının azalmasıyla birlikte finans açığının 270 ile 700 milyar dolara ulaşmasının beklendiği kaydedildi. En büyük finans açığının Avrupa, Orta Asya, Latin Amerika ve Sahra Altı Afrika bölgesinde olduğu da bildirildi. Raporda, Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasılasının bu yıl yüzde 2 daralacağı, 2010'da ise yüzde 1 büyüyeceği de ifade edildi. Dünya Bankası, Kasım 2008'deki raporunda Türkiye'nin 2009'da yüzde 1,7 ve 2010'da yüzde 4,9 büyüyeceğini tahmin etmişti.

## Contraction in world economy is 1.7 percent

World Bank announced that the global growth will contract by 1.7 percent for the first time after the 2nd World War this year. It was also stated that Turkey's Gross National Product will decline by 2 percent this year, growing by 1 percent in 2010.

According to World Bank's revised Global Economy Outlook report, it is expected that the global economy will contract by 1.7 percent this year. This means that output will decline for the first time since the Second World War. The report, which notes that in OECD countries, the economy will contract by 3 percent and in developed countries by 2 percent, says that the global economy will display a weak growth in 2010. It is noted that the expectation is for the global economy to grow by 2.3 percent next year but if a balance of payments crisis takes place in developing countries, then this would hurt the recovery of the global economy. According to the report, another risk is the very slow progress of recovery in the credit markets due to the ongoing problems in the financial sector. World Bank stressed that even if the global economy starts to grow in 2010, output levels will continue to stay low and financial pressures and unemployment will continue to grow. The report, which states that a drop of 6.1 percent is expected in global trading of goods and services, also says that the per barrel price of oil will be 47 Dollars in 2009 and it is expected that the prices of non-oil commodities will be low.

The report states that the gross national product of developing countries, which was 5.8 percent in 2008, will come down to 2.1 percent this year. World Bank's reducing its 4.4 percent growth projection for 2009 by half, indicates that the global financial and economic conditions are worsening rapidly. The report states that the external financing requirement of developing economies will rise possibly to 1.3 trillion Dollars in 2009 due to current transactions deficit and due private sector debt payments and that it is expected that the finance deficit will go up to 270-700 billion Dollars as the rate of capital flow decreases. It was noted that the largest finance deficit would take place in Europe, Central Asia, South America and Sub-Sahara Africa. The report says that Turkey's gross national product will contract by 2 percent this year and grow by 1 percent in 2010. World Bank had projected in its 2008 report that Turkey would grow by 1.7 percent in 2009 and 4.9 percent in 2010.



# EKONOMİK GÖSTERGELER

## ECONOMIC INDICATORS

	TÜFE	ÜFE	TÜFE	ÜFE	
	2008	2008	2008	2008	
Mays(May)	1,49	10,74	Mays(May)	2,12	16,83
Haziran(Jun)	-0,36	10,61	Haziran(Jun)	0,32	17,03
Temmuz (July)	0,58	12,06	Temmuz(July)	1,25	18,41
Ağustos(Aug)	-0,24	11,77	Ağustos(Aug)	-2,34	14,67
Eylül(Sep)	0,45	11,13	Eylül(Sep)	-0,90	12,49
Ekim(Oct)	2,60	11,99	Ekim(Oct)	0,57	13,29
Kasım(Nov)	0,83	10,76	Kasım(Nov)	-0,03	12,25
Aralık(Dec)	-0,41	10,06	Aralık(Dec)	-3,54	8,11
Ocak'09(Jan)	0,29	9,50	Ocak'09(Jan)	0,23	7,90
Şubat'09(Feb)	-0,34	7,73	Şubat'09(Feb)	1,17	6,43
Mart'09(March)	1,10	7,89	Mart'09(March)	0,29	3,46
Nisan'09(Apr)	0,02	6,13	Nisan'09(Apr)	0,65	-0,35
Mays'09(May)	0,64	5,24	Mays'09(May)	-0,05	-2,46

	Aylara göre İhracat(Milyar \$) Exports by Months (\$Billion)	Aylara göre İthalat(Milyar \$) Imports by Months (\$ Billion)	Aylara göre Dış ticaret dengesi(Milyar \$) Foreign Trade Balance (\$Billion)
Nisan 2009	7.576	10.119	-2.543
Mart 2009	8.169	10.504	-2.335
Şubat 2009	8.440	9.014	-573
Ocak 2009	7.890	9.273	-1.383
Aralık 2008	7.713	11.404	-3.692
Kasım 2008	9.387	12.072	-2.684
Ekim 2008	9.719	14.942	-5.224
Eylül 2008	12.793	17.885	-5.092
Ağustos 2008	11.047	19.251	-8.204
Temmuz 2008	12.595	20.557	-7.962
Haziran 2008	11.771	19.477	-7.706
Mays 2008	12.477	19.306	-6.829
Nisan 2008	11.364	17.889	-6.525

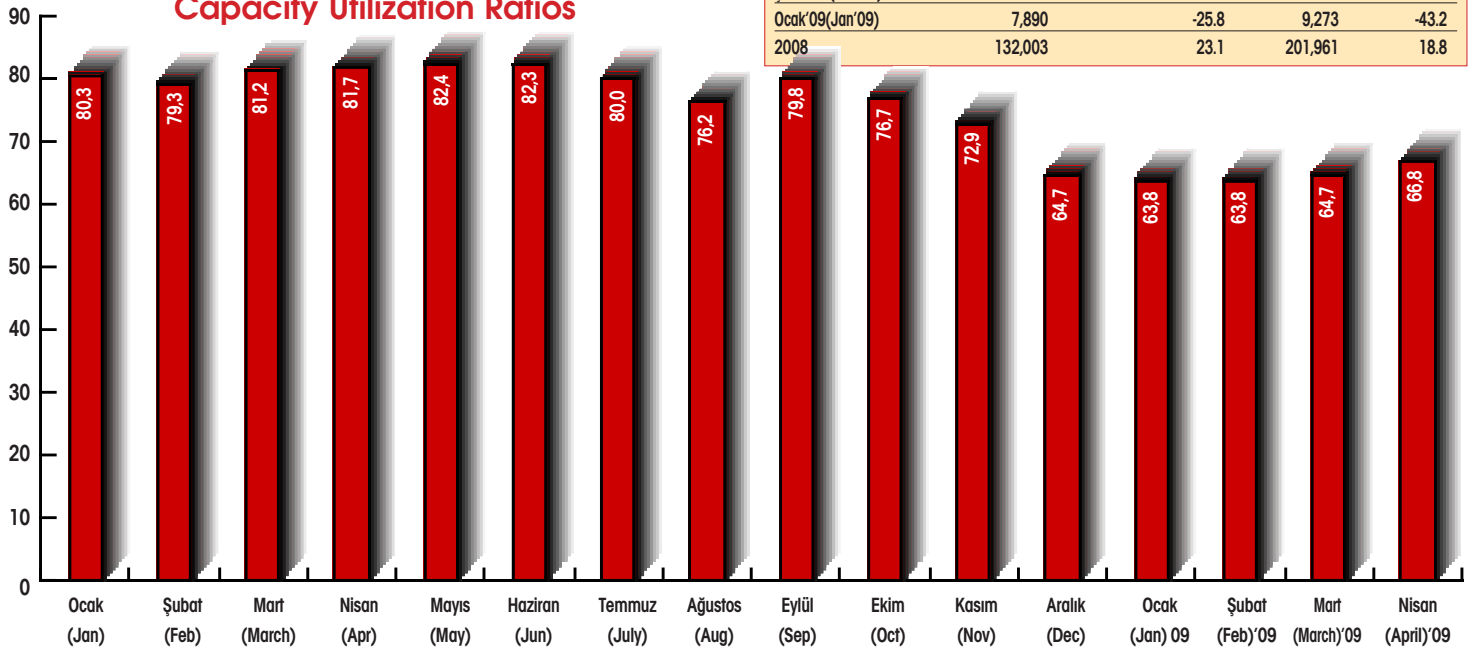
	Endeks(Index)			Değişim-Yüzde(Change-%)	
	02/2009	03/2009	04/2009	03/2009	04/2009
Tüketici Güven Endeksi(Consumer Confidence Index)	74,01	74,77	80,75	1,04	8,00
Satın alma gücü (mevcut dönem) Purchasing Power (Current Period)	63,34	62,77	67,89	-0,90	8,16
Satın alma gücü (gelecek dönem) Purchasing Power (Upcoming Period)	71,04	70,66	75,05	-0,54	6,21
Genel ekonomik durum (mevcut dönem) General Economic Condition (Current Period)	57,30	55,46	62,71	-3,21	13,08
Genel ekonomik durum (gelecek dönem) General Economic Condition (Upcoming Period)	65,38	64,59	70,81	-1,20	9,63
İş bulma olanakları (gelecek dönem) Job Opportunities (Upcoming Period)	65,20	67,84	70,15	4,06	3,40
Dayanıklı tüketim malı satın alma durumu (gelecek dönem) Durable Consumer Goods Purchase Situation (Upcoming Period)	14,02	15,29	16,50	9,05	7,90

	Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı/ Breakdown of Investment Incentive Certificates by Sector (%)					Ocak-Mart'09 (Jan-March)
	2004	2005	2006	2007	2008	
Tarım (Agricultural)	1,7	2,2	2,3	1,3	1,3	1,1
Madencilik(Mining)	2,8	2,9	2,7	2,7	2,5	5,4
İmalat(Manufacturing)	62,1	53,9	52,7	52,7	36,2	44,0
Enerji(Energy)	4,8	8,0	8,3	8,3	30,5	25,4
Hizmetler (Services)	28,6	33,0	34,1	34,1	29,6	24,0
Toplam(Total)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Mart(March)		Ocak-Mart (Jan-March)	
	2008	2009	2008	2009
Sanayi Sektörü(Industry Sector)	2,6	-20,9	7,3	-22,0
İmalat Sanayi Sektörü(Manufacturing Industry Sector)	1,9	-23,5	6,6	-24,6
Madencilik Sektörü(Mining Sector)	14,9	-9,7	15,3	-10,3
Elektrik, Gaz ve Su Sektörü(Utilities Sector)	4,9	-3,3	10,2	-6,3

	İhracat (Milyon \$) Exports (million Dollars)		İthalat (Milyon \$) Imports (million Dollars)		DeğerDeğişim Change(%)	
	DeğerDeğişim Change(%)	DeğerDeğişim Change(%)	DeğerDeğişim Change(%)	DeğerDeğişim Change(%)	DeğerDeğişim Change(%)	DeğerDeğişim Change(%)
Mart'09(March'09)	8,178	-28,4	10,503	-37,5		
Şubat'09(Feb'09)	8,439	-23,8	8,849	-44,8		
Ocak'09(Jan'09)	7,890	-25,8	9,273	-43,2		
2008	132,003	23,1	201,961	18,8		

### Kapasite Kullanım Oranları Capacity Utilization Ratios



# “Borcunu ödeyenin gazı kesilmez”

Borcunu düzenli ödeyen alıcının gazının, teminat alınmasa da kesilmeyeceğinin güvencesini veren BOTAŞ Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi Arif Boynukalın, müşterilerinin yüzde 50'sinin bu sözünü ettiği sınıfa girdiğini, yüzde 20'sinde zaman zaman sıkıntı yaşadıklarını, kalan yüzde 30'un da sorunlu müşteriler olduğunu belirtti.

Türkiye'de boru hatları ile doğalgaz taşımacılığı yapan Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ. (BOTAŞ), son günlerde sık sık gündeme geliyor. Enerjinin önemli olduğu günümüzde doğalgaza bağımlılık haliyle BOTAŞ'ı hem dağıtımında, hem de dağıtım yaptığı firmaların BOTAŞ'a olan borçları dolayısıyla isminin ön planda yer almasını sağlıyor. Yoğun enerji kullanan, özellikle tüketiminin yüzde 90'ının da doğalgaza bağımlı olan seramik sektöründe de BOTAŞ önemli kurumların başında geliyor. Türkiye Seramik Federasyonu (SERFED), özellikle doğalgazda Türkiye'nin rekabet ettiği Avrupalı rakiplerinden enerjiyi daha pahalıya aldığını her platformda söylüyor. SERFED, aynı zamanda gerçekleştirdiği ziyaretlerle de konuyu yetkili bürokratlarla birebir görüşmeler esnasında dile getiriyor. Bu görüşmelerden biri de 3 Haziran 2009 tarihinde SERFED Genel Sekreteri Germiyan Saatçioğlu ile BOTAŞ Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi Arif Boynukalın arasında gerçekleşti.

BOTAŞ'ın 350 müşterisi bulunduğunu söyleyen Arif Boynukalın, bazı kurum ve kuruluşlarla, seramik sektöründe de sekiz, on tane firmanın doğalgaz borçlarını ödeme de sorunlar yaşadığını belirtti. BOTAŞ'ın belediyelerden 16 milyar TL alacağı olduğunu altını çizen Boynukalın, alacaklarını tahsil edemediği için BOTAŞ'ın vergisini ödeyemediğini ifade etti. BOTAŞ'ın 2009 ilk üç ayında ilk defa vergi ödeyemediğini aktaran Boynukalın, yıllık kazançlarının 150 milyon TL olduğunu, bankalara olan 4,4 milyar TL kredi borcunu ödediklerini ve borç miktarını bir milyar TL'ye düşürdüklerini söyledi. 2007'de BOTAŞ'ın 35,5 milyar metre-küp doğalgaz sattığını, 2008'de bu rakamın 34 milyar metre-küpe düştüğünü anlatan Boynukalın, “Dört adet özel şirketi, BOTAŞ boru hatlarını bedel ödeyerek kullanmak üzere kendi başlarına gaz satın alma ve satmaya yetkilendirdik. Bunlardan birisi de Shell. Planlarımıza göre on yıl sonra, yetmiş milyar metre-küp gaz satacağız” dedi.

## Doğalgazı en ucuz biz satıyoruz

2008'de petrol fiyatlarının otuz ile seksen yedi dolar arasında değiştiğini, ortalama altmış dolardan aldıklarını söyleyen Boynukalın, bu dönemde doğalgazın metre-küp maliyetinin 200-400 dolar arasında değiştiğini belirtiyor. Doğalgazı Avrupa'da en ucuz BOTAŞ'ın sattığını iddia eden Boynukalın, “Dolar 1,5 TL'yi, petrol de altmış doları korursa zam yapmayız. Tenzilat olması için petrolün ve doların daha aşağı düşmesi gerekiyor. Doğalgazı Avrupa'da en ucuz biz satıyoruz” dedi. CET' ten (Avrupa Seramik Karo Üreticileri Federasyonu) gelen bilgileri Boynukalın ile paylaşan Germiyan Saatçioğlu ise 2009 yılı ikinci çeyreğinde doğalgazı İspanya'dan daha pahalı aldıklarını belirtti. Boynukalın'ın yanıtı ise “Bize gelen bilgiler farklı” oldu.

Doğalgazı “al ya da öde” sistemiyle aldıklarını ifade eden Boynukalın, İran ile yapılan doğalgaz anlaşması konusunda da bilgi verdi. Anlaşmaya göre İran'dan eksik alınan gaz miktarının önümüzdeki beş yıl içinde telafi edilebileceğini aktaran Boynukalın, serbest tüketici müşteri taahhütlerinin de yerine getirilmemiş olması halinde, aynı sistemi tüketiciye de uyguladıklarının altını çizdi. Yıllık alım taahhüt miktarının yüzde 20'si kadar bir eksikliği tolere edebildiklerinden bahseden Boynukalın, satışlarda DBS adı verilen “Doğrudan Borçlanma Sistemi” diye yeni bir uygulamaya başladıklarını da belirtti. Bu yeni uygulama hakkında Boynukalın, şu bilgileri verdi. “Vakıfbank ile anlaştık. Gaz tüketen firma, bu banka ile kredi anlaşması yapıyor. Eğer kredibilitesi bankaca uygun görülüyorsa, banka firmadan teminat istemiyor. Banka, iş hacmine ve doğalgaz paralarını BOTAŞ'a ödeme durumuna bakarak, firma ile bir anlaşma yapıyor. BOTAŞ'a da, bu firmanın BOTAŞ'tan alacağı doğalgaz bedellerini en az 2 ay süreyle bankanın doğrudan BOTAŞ'a ödeyeceğini bildiriyor. Banka, kendisi firmadan parayı firma ile olan kredi anlaşmasına göre tahsil ediyor. Bankanın, aksine bir bildirisi olmadıkça 2 aylık bu süre devam ediyor. Banka, gaz tüketen firmadan ve BOTAŞ'dan bu iş için herhangi bir komisyon da talep etmiyor. BOTAŞ ile anlaşmasına göre firma borcunu banka, bir iki gün parayı kullanmak suretiyle nemalandırıyor.”

Bu kararın 27 Nisan 2009 tarihinde BOTAŞ Yönetim Kurulu'ndan çıktığını ve on gün önce gaz alan müşterilerine tebliğ edildiğini söyleyen Boynukalın, müşterinin Vakıfbank'la anlaşmaması durumunda BOTAŞ'la anlaşabileceğini aktardı. “Bu durumda BOTAŞ müşterinin ödeme tarihçesine bakarak karar verecek. Eğer geçmişte bir hataları yoksa, teminat isteme konusunda ısrarlı olmayacak. Geçmişte aksaklıkları varsa, ona göre iki aylık gaz sarfiyat bedeli kadar teminat istenecek” diyen Boynukalın, bugüne kadar seramik sektöründen 3-4 müşterilerine özel uygulama yaptıklarını ve bu konuda gelecek yeni taleplere de açık olduklarını söyledi. Boynukalın, “Gaz bedellerini ödeyemediği için gazı kesilen üretici, gelir de, gazının açılması halinde düzenli ödeyeceğini temin ederse, gaz çekişleri evvelce olan aylık miktarları aşmayacaksa ve aylık sarfiyat tutarlarını, geçmiş borcuna sayılmak üzere yüzde 10 fazlasıyla ödeyeceğini taahhüt ederse, gazını açıyoruz. Borcu olanlara, isterlerse 10 taksit yapıyoruz. Bunun için müşterinin doğrudan, BOTAŞ'a müracaatı gerekiyor” dedi.

Borcunu düzenli ödeyen alıcının gazının teminat alınmasa da kesilmeyeceğinin güvencesini veren Boynukalın, müşterilerinin yüzde 50'sinin bu sözünü ettiği sınıfa girdiğini, yüzde 20'sinde zaman zaman sıkıntı yaşadıklarını, kalan yüzde 30'un da sorunlu müşteriler olduğunu belirtti.

# “Gas of those paying their bills will not be cut off”

**BOTAŞ Vice-President and Member of Board of Directors Arif Boynukalın, who gave the assurance that the gas of a customer paying its bill regularly will not be cut off even if no bond is taken, noted that 50 percent of their customers are in this class, with 20 percent going through difficulties from time to time and the remaining 30 percent being problem customers.**

Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ. (BOTAŞ), which is engaged in carrying natural gas via pipelines in Turkey, has been in the news frequently lately. Due to dependency on natural gas, BOTAŞ is always in the news both regarding production and also the debts of firms it distributes gas to, to be paid to BOTAŞ because of the present significance of energy. BOTAŞ is one of the important agencies for the ceramics industry which consumes intensive energy, 90 % of the consumption of which is dependent on natural gas. Turkish Ceramics Federation (SERFED) articulates at every platform that Turkey gets energy at a higher cost than its competing European rivals, especially as natural gas. SERFED also mentions the matter in its visits to authorized bureaucrats face to face. One of these meetings was held on June 3, 2009 between Secretary General of SERFED Germiyan Saatçioğlu and BOTAŞ Vice-President and Member of Board of Directors Arif Boynukalın.

Noting that BOTAŞ has 350 customers, stated that certain agencies and institutions and eight or ten firms in the ceramics industry have difficulties in paying their natural gas bills. Underscoring that BOTAŞ has outstanding receivables of 16 billion TL from municipalities, commented that BOTAŞ could not pay its taxes as it cannot collect its receivables. Noting that BOTAŞ was able to pay its taxes for the first time in the first quarter of 2009, said that their annual earnings was 150 million TL, that they have paid their loans of 4.4 billion TL to banks, reducing the amount of such debt to 1 billion TL. Pointing out that in 2008 BOTAŞ sold 35.5 billion cubic meters of natural gas, with this figure coming down to 34 billion cubic meters in 2008, Boynukalın said; “We authorized four private companies to purchase and sell gas on their own by using BOTAŞ pipelines paying a fee. One of these is Shell. According to our plans, after a decade we will be selling seventy billion cubic meters of gas”.

## **We are the cheapest gas seller**

Commenting that oil prices varied between thirty and eighty seven Dollars in 2008 and they have purchased at sixty Dollars on the

average, Boynukalın says that in this period, the cost of one cubic meter of natural gas was between 200-400 Dollars. Alleging that the cheapest natural gas sold in Europe is sold by Botaş, said; “We will not increase prices as long as the Dollar remains at 1.5 TL and the oil price is sixty Dollars. The oil and the Dollar must come down more for a discount. We sell natural gas cheapest in Europe”. Germiyan Saatçioğlu, who shared information received from CET (European Ceramic Tile Manufacturers Federation), noted that in the second quarter of 2009, they got natural gas at a price higher than that in Spain. Boynukalın responded; “Information we received is different”.

Stating that they purchased natural gas on the “buy or pay” system, Boynukalın also provided information on the natural gas agreement entered into with Iran. Noting that under the agreement, the underpurchased gas quantity from Iran may be recovered during the next five years, said that if the free consumer customer commitments are not fulfilled, the same system is also implemented against the consumer. Stating that they can tolerate a deficiency up to 20 percent of the annual purchase commitment, said that they started a new practice called; “Direct debit system” called DBS in their sales. Boynukalın said the following on this new practice; “We reached an agreement with Vakıfbank. The gas consuming firm signs a loan agreement with this bank. If its credit worthiness is deemed fit by the bank, then the bank does not ask for a bond from the firm. The bank enters into an agreement with the firm, looking at the business value and the firm’s payment of its natural gas bills to BOTAŞ. BOTAŞ, on the other hand, notifies that the bank will pay the cost of natural gas to be purchased by this firm from BOTAŞ directly to BOTAŞ for a minimum period of two months. The Bank itself collects the money from the firm according to the loan agreement with the firm. Unless the Bank gives a notice to the contrary, this two-month period remains untouched. The Bank does not ask for any fee for this business from the gas consuming firm or BOTAŞ. Based on its agreement with BOTAŞ, the Bank invests the debt of the firm for a couple of days”.

Noting that this decision came out of BOTAŞ Board of Directors on April 27, 2009 and was notified to the gas purchasing customers ten days ago, Boynukalın said that the customer may enter into an agreement with BOTAŞ if it fails to reach an agreement with Vakıfbank. Boynukalın said; “In this case, BOTAŞ will decide considering the payment history of its customer. If they have made no mistakes in the past, it will not insist on receiving a bond. If there were problems in the past, then it will ask for a bond equal to the cost of the gas consumption for two months and added that; “So far, they implemented a special system for 3-4 of their customers in the ceramics industry and that they would be open to any new request in this regard. Boynukalın said; “If the producer, whose gas is cut off because it is unable to pay its gas bills, assures us that it will make its payments regularly if the gas is turned on and makes a commitment that its gas consumption will not exceed the historical quantities and that it will pay the monthly consumption costs with a ten percent surplus to be counted towards its amounts past due, we turn on its gas. At their option, we offer ten installments to such customers. Boynukalın, who gave the assurance that the gas of a customer paying its bill regularly will not be cut off even if no bond is taken, noted that 50 percent of their customers are in this class with 20 percent going through difficulties from time to time and the remaining 30 percent being problem customers.

# Elektrik ve doğalgazda ibre aşağıya doğru

Yaz aylarının gelmesi ile enerji fiyatlarında yeniden ayarlamalar yapılıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Selahattin Çimen, elektrik ve doğalgazda genel eğilimin önümüzdeki dönem aşağı yönlü olacağını söyledi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Selahattin Çimen, "Hem doğal gazda hem elektrikte fiyatların yukarı doğru değil, aşağı doğru gideceğini söyleyebilirim" dedi. Doğal gaz indirimi konusunu şeffaf bir şekilde yürüttüklerini belirten Çimen, doğal gazda 2008 yılının Temmuz ayından itibaren maliyet bazlı fiyatlandırma esasına geçtiklerini anımsattı. Bu konuda fiyat ayarlaması gerektiğinde bu ayarlamayı da yaptıklarını ifade eden Çimen, şunları kaydetti: "Önümüzde Mayıs ayından itibaren, 1 Mayıs'tan itibaren olan dönemdeki fiyatları belirleyeceğiz, öyle bir çalışmamız var. Bu ayın sonuna kadar demek ki 4-5 gün içerisinde bu çalışmaları bitirip, 1 Mayıs'tan itibaren geçerli olacak olan yeni tarifeleri açıklayacağız. Bu hesaplamaları yaparken iki tane rakam bizim çalışmalarımızda sonucu belirliyor. Bir tanesi, dolar bazında yurt dışından alırken ödediğimiz fiyat. Biliyorsunuz doğal gazın tamamını neredeyse ithal ediyoruz. Rusya'ya, İran'a, Azerbaycan'a ödediğimiz dolar fiyatı, bir de vatandaş olarak biz bunu Türk lirasıyla fatura ödediğimiz için sonuçta döviz kuru, o anki döviz kuru ne oluyor. Yurt dışına ödediğimiz faturaları biliyoruz ama döviz kuru sürekli değişiyor. Önümüzdeki 5 gündeki döviz kuru değişmelerine bakacağız. Çünkü aylık, son 2 aylık ortalamasını alıyoruz. Bu önümüzdeki 5 günlük döviz kurlarına bakacağız ona göre bir ayarlama gerekip gerekmediğini veya ne kadar gerektiğini ortaya koyacağız."

Çimen, elektrikte de zammın söz konusu olmayacağını tahmin ettiğini, çünkü elektriğin en önemli girdisinin, elektriği hangi kaynaklardan üretiyorsanız o maliyet artışları olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Bir tanesi kömür, bir tanesi doğal gaz ve su, hidrolik kaynaklardan ağırlıklı olarak elektrik üretiyoruz. Kömür, doğal gaz, hidrolik kaynaklar. Hidrolik kaynaklarımız da biliyorsunuz bu sene yağışlar oldukça iyi gidiyor. Dolayısıyla hidrolik üretimimiz artacak. Hidrolik üretimimizin maliyeti düşük. Oradan bir maliyet artışı yönünden bir baskıyla karşılaşmayacağız. Doğal gaz fiyatları bir iniş trendinde. İşte doğal gazda nasıl vatandaşa indirim yapıyorsak, elektrik üretiminde de bu maliyetler olumlu yansıyor. Kömürde ciddi bir maliyet artışı yok. Dolayısıyla elektrikte de zammın söz konusu olacağını düşünmüyoruz. Aksine hesaplarımıza göre olanı belirlemek üzere önümüzdeki süreçte indirim olabilir. Dolayısıyla hem doğal gazda hem elektrikte fiyatların yukarı doğru değil, aşağı doğru gideceğini söyleyebilirim. Gerçek indirim oranı bu hesaplamaların sonucunda ortaya çıkar."

## The needle points downwards in electricity and natural gas

*As summer is arriving, new adjustments are being made in energy prices. Undersecretariat of Ministry of Energy and Natural Resources Selahattin Çimen said that the general trend in electricity and natural gas will be downwards in the upcoming months.*

*Undersecretariat of Ministry of Energy and Natural Resources Selahattin Çimen said; "I can say that prices will move not upwards but downwards both in natural gas and also electricity". Stating that they conduct the matter of natural gas discounts in a transparent manner, reminded that in natural gas, they moved to the cost based pricing method starting from July 2008. Noting that when a price adjustment becomes necessary, they do so, Çimen said; "Starting with next May, we will fix the prices for the period starting from May 1st, we have such a study. This means until the end of this month in 4-5 days, we will complete these studies and announce the new rates which will go into effect as of May 1st. When making these calculations, two figures determine the result of our studies. One of these is the price we pay when we purchase from abroad in Dollars. As you know, we import almost the entirety of natural gas. The Dollar price we pay to Russia, Iran or Azerbaijan and since as a citizen we pay the bill in Turkish Liras, the exchange rate is the exchange rate at the time. We know the bills we pay abroad but the exchange rate varies continuously. We will look at the exchange rate movements in the next five days because we take the monthly, the average of last 2 months. We will look at the exchange rates for the next 5 days and we will know whether an adjustment is necessary or how much."*

*Çimen said that he thinks that there will be no increases on electricity because the most important input of electricity is the increase in costs of whatever resources you generate electricity from, added; "We generate electricity from coal, natural gas and water, predominantly hydraulic resources. Coal, natural gas and hydraulic resources. Our hydraulic resources, as you know, this year precipitation is quite good. Therefore, our hydraulic output will increase. The cost of our hydraulic output is low. We will not face any pressure for a cost increase there. Natural gas prices are in a downward trend. So as we give discounts to our citizens in natural gas, these costs reflect positively to electricity generation, too. There is no serious cost increase in coal. Therefore, we don't think that there will be any increase in electricity. In contrast, there may be a discount in the upcoming periods according to our calculations. Therefore, I can say that rates will not move upwards but will move downwards both in natural gas and also in electricity. The real discount rate will be found as a result of these calculations."*

## Türkiye'deki küresel ısınma daha hızlı

Dünya Bankası, Almanya'nın Bonn kentinde 180'in üzerinde ülkenin katılımıyla, 1-12 Haziran 2009 tarihleri arasında düzenlenen, iklim değişikimine ilişkin uluslararası bir antlaşmanın imzalanmasına yönelik çalışmaların yapıldığı toplantılara bir rapor sundu. 5 Haziran Dünya Çevre Günü öncesinde hazırlanan rapora göre, özellikle eski Doğu Bloku ülkelerinde geçmiş dönemde ve eski Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana geçen yıllarda çevre politikalarına önem verilmemesi nedeniyle, iklim değişikiminin etkileri bölge ülkeleri açısından ağır olacak. Rapora göre iklim değişikiminin sonuçlarından olan deniz düzeyi yükselmesi, bölgenin dört ana havzası ile Rusya'nın Kuzey Buz Denizi kıyılarını etkileyecek. Rapora göre Türkiye'nin de içinde bulunduğu Adriyatik'in doğu kısmı ve Türkiye'nin Akdeniz Kıyıları havzası da olumsuz etkilenecek bölgelerden biri. Türkiye'nin Akdeniz kıyılarının kimi bölümleriyle, Hırvatistan ve Arnavutluk'un Adriyatik kıyılarının kimi bölümleri "fırtına taşkınlarından, tuzlu deniz sularının yer altı sularına sızmasından" etkilenecek. Raporunda, deniz düzeyindeki yükselmenin Karadeniz'de Rusya, Ukrayna ve Gürcistan kıyılarını şimdiden etkilemeye başladığına dikkat çekildi. Kapalı bir su havzası olan Hazar Denizi'nin düzeyi de, buharlaşma nedeniyle, 21. yüzyıl sonunda bugünkü düzeyinin 6 metre altında olacak. Bu durum, denizdeki özgün balık stoklarını ve kıyı altyapısını olumsuz etkileyecek. Rapora göre eski Doğu Bloku ülkeleri ve Türkiye'deki ısınma da diğer bölgelere göre daha hızlı.

## Global warming in Turkey is faster

World Bank presented a report to the conventions organized from June 1 to June 12, 2009 with participation of more than 180 countries in Bonn, Germany where efforts were made for signing of an international treaty on climate change. According to the report drafted before June 5 World Environment Day, the impact of climate change will be severe for the countries in the region, especially environmental policies were not taken seriously in the former Eastern Block countries in the past and during the years after dissolution of the former Soviet Union. The report says that the rise in sea level, which is a consequence of climate change, will affect the four main basins of the region and the shores of Russia's Arctic Sea. According to the report, the area east of the Adriatic including Turkey and Turkey's Mediterranean shore basin are among those to be impacted adversely. Certain sections of Turkey's Mediterranean Coast and some parts of Croatia and Albanian Adriatic shores will be affected by storm floods and seepage of saline sea water into ground water. The report notes that the rise in the sea level has already started affecting the shores of Russia, Ukraine and Georgia in the Black Sea. The level of Caspian Sea, which is a closed water basin, will be six meters less than its present level by the end of 21st Century. This will affect the special fish stock in the sea and the coastal infrastructure. The report notes that warming in the former Eastern Block countries and in Turkey are faster compared to other regions.